

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2022 Grue Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET	2
2.	ERKLÆRINGER	2
2.1	Risikostyring	2
2.2	Risikoprofil	2
3.	NØKKELTALL	3
4.	MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING	5
4.1	Risikokultur	5
4.2	Organisering og ansvar	5
4.3	Styring og kontroll av enkeltrisikoer	6
5.	GODTGJØRELSESPOLITIKK	6
5.1	Beslutningsprosess og sammensetning	6
5.2	Kvantitative opplysninger om godtgjørelse	7
6.	INFORMASJON OM EIERINTERESSE I OMF-FORETAK	7

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Bankens pilar 3-dokument er utarbeidet for å supplere årsrapporten med øvrige opplysninger som skal offentliggjøres i henhold til åttende del i kapitalkravsforordningen (CRR).

Finanstilsynet har vurdert at Grue Sparebank skal kategoriseres som et mindre og ikke-komplekst foretak. Banken har ikke utstedt egenkapitalbevis, og skal offentliggjøre informasjon på årlig basis.

Mindre og ikke-komplekse foretak skal offentliggjøre informasjon etter kravene i CRR artikkel 433b, hvilket er følgende opplysninger:

- artikkel 435 nr. 1, bokstav a), e) og f)
- artikkel 438 nr. 1, bokstav d)
- artikkel 450 nr. 1, bokstav a) til d) og h) til j)
- artikkel 447

I tilfeller hvor opplysninger ikke er gitt i dette dokumentet henvises det til bankens årsrapport.

Opplysninger som gjelder kapitaldekning, er gitt på grunnlag av bankens konsoliderte stilling. Banken konsoliderer eierandelene i Eika Gruppen AS (1,36 %) og Eika Boligkreditt AS (1,44 %) for kapitaldekningsformål. Eierandelene inngår i samarbeidende gruppe hvor det er krav til forholdsmessig konsolidering. Øvrige opplysninger gjelder kun Grue Sparebank.

Pilar 3-rapporter samt års- og kvartalsrapporter publiseres løpende på bankens hjemmeside.

Alle beløp i dokumentet er angitt i tusen kroner per 31.12.2022 med mindre noe annet er angitt.

2. ERKLÆRINGER

Styret i Grue Sparebank stiller seg bak de beskrivelser som er gitt i dette dokumentet og årsrapport for 2022 vedrørende bankens risikostyring og risikoprofil, og avgir herved følgende erklæringer:

2.1 Risikostyring

Bankens risikostyring er effektiv og passende sett ut fra bankens størrelse, forretningsmodell og virksomhetsområder. Risikostyringssystemene er tilstrekkelige i forhold til vedtatt risikoappetitt, risikoprofil og strategi.

2.2 Risikoprofil

Bankens virksomhet har hovedvekt på finansiering, forsikringsformidling, sparing og betalingstjenester til person- og bedriftsmarkedet i Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommuner. Banken har som strategisk hovedmål å være en lønnsom og selvstendig bank. Bankens risikoeksponeringer skal sikre en sunn og langsiktig avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt.

Bankens samlede risikotoleranse er lav til moderat. For å sikre finansiell robusthet og langsiktig overlevelses- evne i henhold til strategien har styret fastsatt rammer og retningslinjer for risikoeksponering. Forretningsmo- dellen er innrettet mot å ta kalkulert kredittrisiko, samtidig som øvrige risikoer i forretningsvirksomheten be- grenses til et forsvarlig nivå. Banken skal tilstrebe å minimere operasjonell risiko gjennom formålstjenlige pro- sesser og kontrollrutiner. Likviditets- finansierings- og markedsrisiko holdes på et forsvarlig nivå gjennom ty- delige rammer for plasseringer og finansieringsstruktur.

Overholdelse av interne rammer rapporteres løpende til styret. Bankens overordnede risikoprofil er for samtlige risikotyper på linje med eller lavere enn den vedtatte risikotoleranse styret har vedtatt.

3. NØKKELTALL

Beløp i tusen kroner			
		a	e
		31.12.2022	31.12.2021
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)			
1	Ren kjernekapital	462.434	421.314
2	Kjernekapital	473.759	429.363
3	Total ansvarlig kapital	527.108	479.492
Risikovektet beregningsgrunnlag			
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	2.542.586	2.259.761
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
5	Ren kjernekapitaldekning	18,19 %	18,64 %
6	Kjernekapitaldekning	18,63 %	19,00 %
7	Total kapitaldekning	20,73 %	21,22 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre	0,00 %	0,00 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital	0,00 %	0,00 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital	0,00 %	0,00 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	8,50 %	8,50 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko		
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i	2,00 %	1,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	3,00 %	3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i		
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)		
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	7,50 %	7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	15,50 %	15,50 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse		
Uvektet kjernekapitalandel			
13	Sum eksponeringsmål	5.731.083	5.111.464
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	8,27 %	8,40 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)			
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen		
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital		
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i	3,00 %	5,00 %
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)			
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)		
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
Likviditetsreserve (LCR)			
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	347.361	320.279
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	235.764	262.238
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	41.628	108.076
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	194.136	154.162
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	179 %	208 %
Stabil finansiering (NSFR)			
18	Poster som gir stabil finansiering	3.404.167	3.094.893
19	Poster som krever stabil finansiering	2.428.112	2.236.795
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	140 %	138 %

4. MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING

God risiko- og kapitalstyring er et av de mest sentrale virkemidlene i bankens verdiskapning. Styret i Grue Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Risikostyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette framkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert strategidokument for hvert område med konkretiserte styringsmål og rammer for de enkelte risikoområdene. Relevante måltall rapporteres til styret delvis på månedlig, og delvis på kvartalsvis basis.

De ulike strategidokumentene med tilhørende risikovurdering revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess. I forbindelse med internkontrollprosessen gjennomgås alle deler av bankens virksomhet. Med utgangspunkt i risikoen knyttet til den enkelte del av virksomheten iverksettes nødvendige kontrolltiltak for å sikre at arbeidsprosesser og rutiner utføres innenfor en akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens strategidokument skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true bankens lønnsomhet, likviditet og soliditet.

4.1 Risikokultur

En sunn og konsistent risikokultur utgjør grunnmuren i bankens risikostyring og er den underliggende faktoren som muliggjør effektiv virkning av bankens overordnede rammeverk. Risikokulturen påvirker beslutningene til ledelse og ansatte i det daglige arbeidet og er av vesentlig betydning for den risiko de påfører banken.

Banken legger vekt på å bygge en risikokultur som gjør den enkelte ansatte i stand til å foreta forsvarlige og informerte beslutninger. Risikokulturen skal være en integrert del av de ulike beslutningsnivåer i banken, og være basert på god og helhetlig forståelse av de risikoer man møter i hverdagen og håndteringen av disse, sett ut fra bankens risikoappetitt.

Risikokulturen skal også sikre at alle forretningsenheter involverer risikostyringsfunksjonen og følger fastsatte prosedyrer ved nye produkter og vesentlige endringer.

4.2 Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og internkontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter.

Bankens styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta banken risikoer. Styret skal fastsette de overordnede rammer, gi fullmakter og sørge for at det utarbeides retningslinjer for risikostyringen i banken, herunder etiske retningslinjer. Styret har ansvar for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav, samt påse at banken har en soliditet og likviditet som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret er videre ansvarlig for å fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styret velges av generalforsamlingen i henhold til bankens vedtekter og tilhørende valginstruks. I henhold til valginstruksen bør styret være sammensatt slik at det ivaretar de ulike kundegruppenes interesser samtidig

som det dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold. Mangfoldig sammensetning av styret er viktig for å sikre selvstendige meninger og kritiske innvendinger blant styremedlemmene. Dette kan bidra til å sikre god utfordring og overvåking av ledelsesbeslutninger. Bankens styre består representanter fra ulike yrkes- og aldersgrupper, og 60 % av representantene er kvinner, mens 40 % er menn. Banken vurderer at styret i henhold til valginstruks dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold, og etterstreber ved valg å opprettholde eller øke mangfoldet. Det samlede styret utgjør bankens risiko- og revisjonsutvalg.

Adm. banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen, og er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Alle ledere har ansvar for å styre risiko og sikre god risikostyring og internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap og kompetanse om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Risiko- og complianceansvarlig (RC) utarbeider bankens overordnede rammeverk knyttet til risikostyring, og er aktivt involvert i utarbeidelsen av bankens strategidokumenter, herunder også risikovurderinger og godkjenning av nye produkter, tjenester og andre aktiviteter. RC rapporterer jevnlig til styret og ledelsen om status og utvikling for risikobildet, og kan ikke avsettes uten samtykke fra styret. Risiko- og complianceansvarlig har ansvar for uavhengig kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområder, inkl. risiko for at banken ikke oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift. Funksjonen rapporterer til styret og ledelsen, og kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Intern revisjon – banken har ikke egen internrevisor. Ekstern revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapital situasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengige bekreftelser vedrørende bankens internkontroll, godtgjørelsesordning og ICAAP-prosess.

4.3 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

For forhold knyttet til styring og kontroll av den enkelte risikokategori henvises det til styrets årsberetning og følgende noter i bankens årsrapport for 2022:

Note 4 og 5 – Risikostyring og kapitaldekning

Note 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13 – Kredittrisiko

Note 17 – Renterisiko

Note 15 – Valutarisiko

Note 14 – Likviditetsrisiko

5. GODTGJØRELSESPOLITIKK

5.1 Beslutningsprosess og sammensetning

Bankens styre fastsetter årlig retningslinjer for godtgjørelse til bankens ansatte, og banken har en godtgjørelsesordning som etter styrets vurdering er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Det innhentes årlig attestasjonsuttalelse om godtgjørelsesordningen fra bankens revisor.

Banken har en generell fastlønnsordning for alle ansatte, og bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse.

Naturalytelser er goder som ansatte mottar i annet enn penger fra arbeidsgiveren. Ytelsene har til hensikt å fremme økonomisk trygghet for den ansatte og dennes familie. Særlig gjelder dette ved sykdom, uførhet, oppnådd aldersgrense eller ved dødsfall. Banken ser det som tjenlig å bidra med andre rimelige velferdsmessige goder som telefon, forsikringer, rimelig lån i arbeidsforhold etc. Banken har også innskuddspensjonsordning for alle ansatte.

Se note 21 årsregnskapet for 2022.

5.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelse

Lønn og annen godtgjørelse til styret og bankens ledergruppe framgår av note 8 og 33 til bankens årsregnskap for 2022.

Garantert variabel godtgjørelse og særskilte utbetalinger

Det er ikke foretatt særskilte utbetalinger i forbindelse med nyansettelser eller sluttgodtgjørelse eller tildelt garantert variabel godtgjørelse i 2022.

Utsatt godtgjørelse

Banken har ikke utestående utsatt godtgjørelse. Banken har ingen bonusordning for ansatte.

Godtgjørelse over 1 million euro

Ingen personer i banken har godtgjørelse på over 1 million euro.

6. INFORMASJON OM EIERINTERESSE I OMF-FORETAK

Grue Sparebank har pr 31.12.22 en eierandel på 1,44 % i Eika Boligkreditt AS.

			Beløp i tusen kroner eller prosent
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		31,2 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		48,8 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		107,9 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,2 %
e	Utestående garantiforpliktelse		12.812
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	109.616.659
		Aksjer	7.293.264
		Fondobligasjoner	697.500
		Ansvarlig lånekapital	813.256
		Senior obligasjoner	2.818.919
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonærvtaler og lignende		Se tekst under

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt AS

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder.

I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje.

Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres.

Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet